

I geocachingens barndom

Av: jasy

Förhistorisk GPS

GPS systemet är som ni säkert känner till skapat av USAs militär och kan sammanfattas med några punkter:

- Den första GPS-satelliten sköts upp 1978
- Ett fullskaligt system av 24 satelliter uppnåddes 1994
- Varje enskild satellit är byggd att klara sig i 10 år.
- Ersättningsatelliter byggs hela tiden för att skjutas upp.
- En GPS satellit väger cirka 900 kg och är drygt 5 meter mellan solfångarna.

Tidigt började sjöfarten anamma systemet och mottagare utvecklades. Även på land fanns det tidiga tankar på att använda systemet. Telia insåg möjligheterna till ett säkerhetssystem baserat på GPS, och det är något som man använder idag. När Telia beställde sin första mottagare var priset cirka 100.000 kronor (!) men när den levererades så hade priset gått ner till hälften... Den mottagaren var i storlek som ett mindre kylskåp!

En föregångare till GPS var SatNav systemet som bestod av ett antal satelliter i omloppsbana (till skillnad från GPS som är geostationära) och med lite tur kunde man få en fix varannan timma, och med en noggrannhet på någon kilometer... Det hade varit en utmaning att hitta en plastlåda i skogen med en sådan! Den första bärbara modellen kom från Magellan och vägde nästan ett kilo. Om man matade den med 10 stycken R6 batterier så kunde man vara bärbar i ett par timmar. Och priset var runt 20.000 kronor.

Artikelförfattaren reste i mitten av 90 talet runt tillsammans med andra GPS-leverantörer och höll fördrag om vad GPS skulle kunna bli i framtiden. Konservativa lantmätare trodde aldrig att det skulle ersätta deras överlägsna instrument. Åkeri- och transportföretag menade att det inte var försvarbara investeringar med system i fordon. Taxiförare var rädda om sin integritet och skulle känna sig övervakade med GPS i bilen. Jag var själv med och levererade de första 300 mottagarna till Taxi Göteborg som var först i Sverige. Då var det bara en säkerhetsfråga, när föraren tryckte på överfallsalarmet så fick man upp bilens position på en karta på taxicentralen. Det var så pass stort så att det uppmärksammades i Västnytt, som till och med sålde inslaget till CNN! En artikel på mittuppslaget i Dagens Industri pryddes också av undertecknad tillsammans med datachefen på Taxi Göteborg, och en taxi förstås. Med tanke på att noggrannheten i GPS systemet var runt 50 meter så var tiden inte mogen för Geocaching ännu...

Tidig Geocaching i USA

Första Maj 2000 stängdes den förhatliga SA-störningen av i GPS systemet. Detta kan vi tacka Bill Clinton för, men han blev väl mer känd för andra saker... Detta ledde till att en första gömma lades ut av Dave Ulmer redan tredje maj i Portland, Oregon, USA. Det fanns ju ingen Geocaching.com då, utan den publicerades i ett diskussionsforum (sci.geo.satellite-nav). Den loggades redan inom ett par dagar och sporten var född.

Mika Teague skapade en sajt som visade de första gömmorna och i juli 2000 upptäcktes denna av Jeremy Irish som myntade begreppet Geocaching och skapade grunderna till dagens Geocaching.com. "And the rest is history" som det brukar heta.

Tidig Geocaching i Sverige

Ungefär ett år senare hade de första gömmorna registrerats i Sverige. Bland de första aktiva var Christer Lindh på Utsidan.se och undertecknad! Den första som jag sökte var "Dr Alban" (GC16B) som låg nära där "Geocaching Historical Place" (GCCC50) ligger idag. Tyvärr var den borta redan när jag kom dit. Men kvar finns däremot "Americana Cache" (GC602) som är den äldsta fortfarande aktiva i Sverige, utlagd den tredje april 2001. Den tog jag tillsammans med familjen fem dagar senare. Det var en New York-bo på besök i Göteborg som placerade denna.

Under varen gömde jag en serie som var ämnad att öka intresset hos några av de svenska importörerna, alltså heter de Garmin, Magellan och MLR med Challenge i efternamn. Så här tidigt var dock leverantörerna helt ointresserade och såg inte alls potentialen.

Så här långt så var tempot ganska lugnt inom Geocachingen i Sverige, varje ny gömma i närheten var en sensation! Trots att jag mailat tekniktidningar, bättidningar och andra redaktioner så var intresset svalt. Under hösten var det dock några händelser som började att sätt fart på intresset. Den 9 augusti sände Vetandets Värld ett inslag om Geocaching, det var Christer Lindh som följde med ut till en gömma vid Arlanda "Final Approach to ESSA" (GC957). Någon på Göteborgs-Posten hade hört detta och ringde Christer och undrade om det fanns någon i Göteborgstrakten som höll på, och det gjorde det ju... Det resulterade i att GP skrev om "GPS dären som letar skatter med hjälp av satellit" och publicerade historien om när jag ledde GPs journalist och fotograf till "Free Phone" i Ängårdsbergen (GC1DA1) 7 oktober 2001. Om jag inte tar fel så ledde det till att några nya började med caching... Jag kommer ihåg några namn som dök upp tidigt; Sangsvan, Geoffrey, Cyberjunkie, Buda. Några av dem kanske ni känner igen? I artikeln refereras det till att det finns 45 gömmor i Sverige och "några i Göteborg"! Detta var ett par exempel på medias makt, under denna höst så ökade intresset markant i Sverige och som ni vet så är det idag mer än 2000 gömmor i Sverige.

Geocaching och GPS i framtiden

Vad är värsta farhågan med Geocaching? Jo, kanske att det skulle bli alldeles för kommersialiserat. Men så länge det är Jeremy som styr och ställer så är det nog ingen fara, fast även han har väl sitt pris...

Vad händer med utrustningen, tja inte vet jag. Kanske kommer man att ha en streckkod på gömmorna som man scannar med sin GPS? Och då genereras ett meddelande som via satellittelefonen direkt registrerar fyndet på Geocaching.com. I sin uppkopplade GPS tankar man givetvis hem alla data direkt ute i "caching-träsket". Men egentligen, hur kul är det på en skala?

Nej, ett visst mått av spänning och osäkerhet skall det väl vara för att det skall kännas rätt? Jag tycker att GPS och handdator med beskrivningar är på en lagom nivå.